

Handläggare
Michael Vogtmann
Telefon: 08-508 33 650

Till
Utbildningsnämnden
2016-09-22

Genomförandeförslag inför flytt av RgRh:s skolverksamhet från Skärholmen till S:t Eriks gymnasium – rivning, sanering och verksamhetsanpassning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens genomförandeförslag om rivning, sanering och verksamhetsanpassning inför flytt av RgRh:s skolverksamhet från Skärholmen till S:t Eriks gymnasium, till en uppskattad projektkostnad om cirka 20,3 mnkr, med en tillkommande hyra, år ett, om cirka 1,43 mnkr.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott medgivande i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande till en uppskattad projektkostnad om cirka 20,3 mnkr, med en tillkommande hyra, år ett, om cirka 1,43 mnkr.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Jan Holmquist
Gymnasiedirektör

Sammanfattning

Riksgymnasiet för rörelsehindrade (RgRh) är en skola med riksintag som nu är belägen i Skärholmen. Verksamheten i Skärholmen erbjuder inte tillräckligt många gymnasieprogram för eleverna att välja på. Utbildningsnämnden har därför beslutat att flytta verksamheten till S:t Eriks gymnasium, som ska fungera som ett nav i ett kluster av närliggande skolor, som på så sätt kan erbjuda majoriteten av de nationella programmen till eleverna.

Lokalen är 950 kvadratmeter. Det kommer att betyda en betydande minskning jämfört med lokalerna i Skärholmen. Detta

ger vissa begränsningar kring de funktioner som kan läggas inom ytan. S:t Erik kan möjliggöra samordning av ytor för administrativ personal, viss rörelseträning (i danssalar), samt viss tillgång till mindre grupprum och enstaka tider i större klassrum. Majoriteten av eleverna går RgRh:s egna individuella program och denna undervisning kommer till större delen att drivas inom den tänkta ytan. En stor del av verksamheten inkluderar rehabilitering för eleverna och utrymmen för detta måste ordnas inom ramen för projektet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning och gymnasieavdelningen i samarbete med SISAB. Skolledning har deltagit i projektmöten och i processen. Huvudskyddsombud har tagit del av underlag under processens gång och har kallats till möten.

Bakgrund/Ärendet

Bakgrunden till verksamhetsflytten av Riksgymnasiet för rörelsehindrade, RgRh, är att nuvarande placering i Skärholmen inte uppfyller skollagens krav på integrering. Nuvarande verksamhet i Skärholmen erbjuder inte tillräckligt många gymnasieprogram för eleverna att välja på. I dessa avseenden avviker Stockholm negativt jämfört med övriga skolor med riksintag för rörelsehindrade i landet.

Utbildningsförvaltningen har tidigare utrett möjligheten att flytta verksamheten till Farsta men den utredningen lades ned genom ett beslut i utbildningsnämnden 2012. Efter detta gjordes en ny utredning under 2013. Denna utredning ledde fram till förslaget att lokalisera verksamheten till S:t Eriks gymnasium. Genom en klustersammansättning får då eleverna på riksgymnasiet möjlighet att välja bland 10 nationella gymnasieprogram. Utbildningsnämnden tog den tionde april 2014 beslut att flytta verksamheten till S:t Erik.

Staten tecknar genom specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) avtal med kommun eller annan huvudman om särskilda omvårdnadsinsatser, innefattande bland annat rehabiliteringsverksamheten som innefattas i Rh-utbildningarna. Detta regleras i Gymnasieförordningen (2010:2039), 11 kap. 5§ och 7§.

Behovsanalys

Skolan har idag knappt 30 elever inskrivna. Antalet har sjunkit de senaste åren. Utvecklingen kan delvis bero på att eleverna,

genom mer omfattande möjlighet till anpassning, kan stanna på sina hemorter och delta i gymnasieutbildning där. En annan tänkbar förklaring är det begränsade urval av program som finns att tillgå i Skärholmen. Det är därför svårt att göra prognoser över utvecklingen för skolan efter flytten till S:t Eriks gymnasium. Prognosen är ändå ett elevantal på runt 30 elever och detta är vad som dimensioneras för i projektet.

För att tillhöra målgruppen för den riksrekryterande Rh-anpassade utbildningen (RgRh), ska eleven ha ett svårt rörelsehinder som ensamt eller i kombination med en eller flera andra funktionsnedsättningar medför att eleven inte kan följa program i sin ordinarie gymnasieskola och behöver ha tillgång till en skola med Rh-anpassad utbildning. Eleven ska också ha behov av habilitering och i vissa fall boende i elevhem och omvårdnad i boendet.

Habilitering

Under skolans regi ingår habiliteringsverksamhet för eleverna. Det finns tillgång till kurator, arbetsterapeut, fysioterapeut och logoped. Dessa funktioner bör vara lokaliserade inom eller nära den aktuella verksamhetsytan. Nödvändiga faciliteter är bland annat behandlingsrum, träningskök, gym och samtalsrum. Inom ramen för utredningen som gjordes 2013 tog utbildningsförvaltningen fram de uppskattade lokalbehoven för habiliteringsverksamheten (se bilaga 1).

Toaletter

I utredningen görs uppskattningen att det finns behov av minst 1 toalett med brits och lift, 1-2 ytterligare med lift, totalt minst 4-5 toaletter.

Klassrum och grupprum

Majoriteten av RgRh:s elever studerar vid skolans egna individuella program där undervisning och undervisningstakt anpassas till elevens förutsättningar. De flesta av eleverna går sin utbildning på fyra år, men variationer finns. Det individuella programmet kräver grupprum och klassrum inom ramen för den aktuella verksamhetsytan. I lokalbehovsdokumentet från 2013 framgår att det uppskattningsvis kommer att behövas 2-4 helgruppsalar och ett antal mindre grupprum.

Gymnastik och träning

Utöver habilitering ska eleverna ha möjlighet att ha gymnastik i grupp. Gymnastikhallen på S:t Eriks gymnasium är mindre lämpad att använda för gruppträning där många rörelsehindrade

deltar. Detta på grund av att hallen är lokaliserad under marknivå med begränsade möjligheter till utrymning. Hallen har endast mindre utrymmen som kan användas som ”säker flyktplats” enligt Boverkets definition. Detta kräver att verksamheten ser över alternativa lösningar för grupp gymnastik. Gymnastiksalen på Vallgossen (gamla S:t Görans gymnasium) utreds som ett alternativ, liksom flera andra idrottshallar i närområdet och längs med gröna linjen. Det kan eventuellt även bli aktuellt att ha kvar viss idrottsundervisning i Skärholmen. Detta kommer att utredas under hösten 2016. Ett gym kommer att förläggas inom skolans yta på S:t Erik och det finns även möjlighet för eleverna att använda S:t Eriks danssalar några timmar i veckan, för gymnastik i mindre grupp.

Övriga funktioner

Utöver ovanstående finns även behov av stora förrådsutrymmen för hjälpmedel, vilrum för elever, med plats för lyft och säng, vissa personalutrymmen samt uppehållsrum för eleverna.

Förslag till ombyggnad

Lokalens förutsättningar

Efter att beslut att RgRh ska flytta till S:t Eriks fattats, skrevs en beställning för genomgång av S:t Eriks lokaler. Uppdraget specificerade en genomgång av skolans lokaler och verksamheter för att på ett bättre sätt kunna använda lokalerna samt hitta ytor dit RgRh kunde flytta. I första läget nämndes nio alternativ, av dessa valdes tre ut. Anledningen var att eleverna på RgRh behöver direkt access till markplan, av utrymningsskäl. Det är även fördelaktigt att angöring för färdtjänst och taxi kan ske i direkt anslutning till lokalen. Detta bör, av säkerhetsskäl, inte ske över skolgård.

Det som idag är Servicemekanikernas lokaler beslutades vara bäst lämpade för ändamålet. Trots att lokalen var den, sammantaget, mest lämpade lokalen så finns svårigheter även med denna. Ytan är betydligt mindre än vad skolan nyttjar i Skärholmen. I Skärholmen har skolan drygt 1 200 kvadratmeter plus kommunikationsutrymmen. Den tilltänkta lokalen är cirka 950 kvadratmeter. Den tänkta lokalen har även andra begränsningar i form av att det är en djup lokal med fönster endast längs med ena sidan. Detta ställer stora krav på den arkitektoniska utformningen (se bilaga 4).

Under utredningen har det fastställts att vissa delar av verksamheten borde gå att samordna med verksamheten på S:t Erik. Detta gäller exempelvis personalutrymmen och matsal. Det var tidigare tänkt att även klassrum och grupprum skulle kunna samordnas mellan RgRh och S:t Erik. Framför allt fullstora undervisningsalar kommer dock vara svårt att samordna kommande år, då S:t Erik från höstterminen 2016 kommer att ta emot klasser (beräknat cirka sex stycken) från nedlagda Ross Tensta gymnasium.

De samordningsvinster som uppskattas kunna göras i dagsläget är cirka 20 arbetsplatser för personal samt viss typ av gymnastik, som kan förläggas till en danssal som har några lediga tider i veckan. Även bildsalar som inte används fullt ut kan användas av RgRh:s elever några timmar i veckan. Skolan har ett stort antal mindre rum lokaliserade runt om i både A- och B-huset. Dessa kan användas av RgRh:s elever när undervisning sker i mindre grupper, om 1-3 elever.

Lokalanpassning, förslag

Det förslag som ligger till grund för offerten rymmer:

- 4 behandlingsrum om sammanlagt 80 kvm
- 3 rum för psykolog och kurator, sammanlagt 30 kvm
- 2 fullstora klassrum, sammanlagt 119 kvm
- 1 träningskök, 42 kvm
- 2 samtalsrum/grupprum, sammanlagt 25,5 kvm
- 7 toaletter, varav 2 på vardera 9 kvadratmeter med duschbrits, 3 på strax under 5 kvadratmeter och 2 mindre (ej tillgängliga för rörelsehindrade). Sammanlagd yta är ca 32 kvm.
- 1 gym med tillhörande förråd och dusch, sammanlagt 116 kvm
- 2 hjälpmedelsförråd, sammanlagt 63 kvm
- 1 pausrum för elever, 58 kvm
- 1 personalfikarum, 14 kvm
- 1 konferensrum, 23 kvm
- 5 arbetsrum för personal, sammanlagt 134,5 kvm

Detta ger en sammanlagd rumsyta på 737 kvm exklusive kommunikationsutrymmen. Ett tredje stort klassrum (58,5 kvm) kan med relativt enkla medel iordningsställas genom att ta bort innerväggar och slå ihop två samtalsrum och två arbetsrum. Den totala ytan för aktiv habiliteringsverksamhet uppgår till drygt 330 kvadratmeter. Klassrummen är projekterade för 15 personer vad gäller luftomsättning, dock är kanaldragning och schakt

dimensionerade för fullstora klasser. Detta möjliggör en snabb omställning om annan skolverksamhet skulle behöva använda klassrummen.

Skolans förutsättningar i övrigt

Utöver de lokaler som ska anpassas särskilt för RgRh är målet med flytten att eleverna på RgRh ska ha möjlighet att välja och delta i undervisningen på fler nationella program.

Tillgängligheten i miljön på S:t Erik i övrigt är relativt god.

Skolan har redan undervisning inom ramen för gymnasiesärskola, där många av eleverna har olika former av rörelsehinder.

En genomgång av tillgången på RWC visar ett underskott på RWC som uppfyller moderna tillgänglighetskrav, men det finns både RWC med äldre funktionsmått samt andra utrymmen och vanliga toaletter som relativt enkelt kan omvandlas till RWC vid behov.

S:t Eriks gymnasium har ett stort antal specialprogram som finsnickeri-, verkstads-, florist- och frisörprogram. Enligt skolledningen på RgRh är sannolikheten för att deras elever kommer att välja den typen av utbildning väldigt liten. Förslaget från projektet är att man utvärderar hur många av RgRh:s elever som kommer att välja nationella program och därefter gör nödvändiga anpassningar i de delar av skolan som då blir berörda. En sådan utvärdering skulle tidigast kunna göras under tidig sommar 2017.

Tidplan

Under sommaren 2016 har rivning, sanering och återställning av Servicemekanikernas lokaler skett. Eftersom det har bedrivits miljöbelastande verksamhet i lokalen, med speciella installationer, har ett relativt omfattande arbete behövts för att förbereda lokalen för verksamhetsanpassningen. En separat beställning på detta arbete lades till SISAB 2016. Hittills upparbetade kostnader för rivning, sanering, utredning och projektering är ca 3,2 mnkr. Parallellt med rivnings- och saneringsarbete genomfördes projektering av verksamhetsanpassningen, med leverans av färdigt förfrågningsunderlag till genomförandeärendet. Planerad flytt av RgRh från Skärholmen till S:t Eriks gymnasium är höstterminen 2017. Planerad byggstart är årsskiftet 2016/2017 med färdigställande juli 2017. För mer detaljerad tidplan se bilaga 3.

Riskbedömning

Tidplanen i projektet är relativt snäv och, bland annat, torktider för golvbjälklag är svåruppskattad. Det finns därför en risk att lokalerna inte kan stå klara till höstterminens början 2017.

Utbildningsförvaltningen kommer att se över avtal och planering för lokalerna i Skärholmen, för att eventuellt kunna använda dessa något längre om behovet uppstår.

Ekonomi/offert

Offerten för lokalanpassningen bifogas i bilaga 2.

Projektkostnaden beräknas till ungefär 20,3 mnkr och den årliga hyresökningen uppskattas till cirka 1,43 mnkr.

Hyreskonsekvensen plus hyran för lokalen innan verksamhetsanpassningen kommer inte att vara RgRh:s slutgiltiga hyreskostnad för användandet av lokalerna på S:t Erik. Detta är skolans specifika lokaler, som enbart används av eleverna på RgRh. Utöver detta tillkommer en hyreskostnad för de gemensamma lokaler som RgRh delar med S:t Erik, som exempelvis matsal, bibliotek, administrativa utrymmen, och andra gemensamma utrymmen. I dagsläget (hyresperiod 2016-01-01–2016-06-30) betalar skolan, för lokalerna i Skärholmen, totalt 1,72 mnkr för 3 601 kvm. Skärholmens inventerade yta för habilitering, klassrum, gruppum och arbetsrum uppgår till 1 249 kvm. För att kunna göra en relativt jämbördig uppskattning av kostnadsskillnaderna mellan lokalen i Skärholmen och den som tillskapats på S:t Erik har hyran för RgRh:s inventerade, specifika lokaler multiplicerats med en schablonuppskattning för kommunikationsytor (15 procent) och motsvarar då 1 436 kvm ($1\,249 * 1,15$).

Detta skulle alltså grovt motsvara de funktioner som ska placeras inom projektytan på S:t Eriks gymnasium. Kvadratmeterhyran i Skärholmen kan beräknas till i snitt 955 kronor/år. Detta skulle ge att hyreskostnaden för riksgymnasiets specifika ytor kan beräknas till 1,37 mnkr/år ($1\,436 * 955$).

Motsvarande beräkning för nuvarande hyra på S:t Erik är 1 062 kronor per kvadratmeter och år, vilket ger en hyra, före lokalanpassning för lokalytan på 950 kvm, på sammanlagt 1 mnkr per år. Med ett hyrestillägg på 1,43 mnkr blir det en total årshyra, efter lokalanpassning, på 2,44mnkr.

Faktarutan nedan blir alltså en grov uppskattning av kostnadsjämförelsen. Specialpedagogiska myndigheten kommer att faktureras delar av denna kostnad i enlighet med Gymnasieförordningen (2010:2039), 11 kap. 5§ och 7§.

Fakta om projektet

	Nuvarande lokal i Skärholmen (skolans specifika ytor)	Planerad lokal på S:t Eriks gymnasium (skolans specifika ytor)
Fastighetsägare	SISAB	SISAB
Total yta (kvm)	1 436	950
Årshyra (kr)	1 370 682	2 440 960
Antal elever (cirka)	30	30
Hyra/elev/år totalt (kr)	45 689	81 365
Yta, kvm/elev	47,9	31,7

Hyran är hög i relation till andra skollokalsprojekt. Lokalerna vid RgRh kräver mycket omfattande anpassningar, då elevernas funktionshinder är betydande. Därför kan heller inte projektkostnaderna hållas på samma nivå som i mer standardiserade skolprojekt.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens genomförandeförslag om rivning, sanering och verksamhetsanpassning inför flytt av RgRh:s skolverksamhet från Skärholmen till S:t Eriks gymnasium, till en uppskattad projektkostnad om cirka 20,3 mnkr, med en tillkommande hyra, år ett, om cirka 1,43 mnkr.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott medgivande i enlighet med tjänsteutlåtandet med en projektkostnad om cirka 20,3 mnkr, med en tillkommande hyra, år ett, om cirka 1,43 mnkr.

Förvaltningen föreslår att beslutet justeras omedelbart.

Bilagor

Bilaga 1: Lokalbehovsuppskattning

Bilaga 2: Offert

Bilaga 3: Uppskattad tidplan

Bilaga 4 a,b,c: Ritningar verksamhetsanpassningar

Bilaga 5 Yttrande från huvudskyddsombud

